

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ aṣṭapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ aṣṭapañcāśaḥ sargaḥ ॥

sampātinā svakīyapakṣadāhavṛttasya varṇanam sītāyā
rāvaṇasya ca nivāsasthānasya kathanam vānarāṇām
sāhāyyēna samudrataṭam gatvā tēna bhrātrē jalāñjalidānam

ityuktaḥ karuṇam vākyam
vānaraistyaktajīvitaiḥ |
sabāṣpō vānarān ḡrdhraḥ
pratyuvāca mahāsvanaḥ ॥ 4.58.1 ॥

yavīyān sa mama bhrātā
jaṭāyurnāma vānarāḥ |
yamākhyāta hataṃ yuddhē
rāvaṇēna balīyasā ॥ 4.58.2 ॥

vṛddhabhāvādapakṣatvā -
cchṛṇvaṃstadapi marṣayē |
nahi mē śaktirastyadya
bhrāturvairavimōkṣaṇē ॥ 4.58.3 ॥

purā vṛtravadhē vṛttē
sa cāham ca jayaiṣṇau |

ādityamupayātau svō

jvalantaṃ raśmimālinam || 4.58.4 ||

āvṛtyākāśamārgēṇa

javēna svargatau bhṛśam |
madhyaṃ prāptē tu sūryē tu
jaṭāyuravasīdati || 4.58.5 ||

tamaḥaṃ bhrātaraṃ dṛṣṭvā

sūryaraśmibhirarditam |
pakṣābhyāṃ chādayāmāsa
snēhāt paramavihvalam || 4.58.6 ||

nirdagdhapatraḥ patitō

vindhyē'haṃ vānararṣabhāḥ |
ahamasmin vasan bhrātuḥ
pravṛttiṃ nōpalakṣayē || 4.58.7 ||

jaṭāyuṣastvēvamuktō

bhrātrā sampātinā tadā |
yuvarājō mahāprajñāḥ
pratyuvācāṅgadastadā || 4.58.8 ||

jaṭāyuṣō yadi bhrātā

śrutaṃ tē gaditaṃ mayā |
ākhyāhi yadi jānāsi
nilayaṃ tasya rakṣasaḥ || 4.58.9 ||

adīrghadarśinaṃ taṃ vai

rāvaṇaṃ rākṣasādhamam |

antikē yadi vā dūrē

yadi jānāsi śaṃsa naḥ || 4.58.10 ||

tatō'bravīn mahātējā

bhrātā jyēṣṭhō jaṭāyusaḥ |

ātmānurūpaṃ vacanaṃ

vānarān samprahaṣayan || 4.58.11 ||

nirdagdhapakṣō gṛdhrō'haṃ

gatavīryaḥ plavaṅgamāḥ |

vāñmātrēṇa tu rāmasya

kariṣyē sāhyamuttamam || 4.58.12 ||

jānāmi vāruṇān lōkān

viṣṇōstraivikramānapi |

dēvāsuravimardāṃśca

hyamṛtasya vimanthanam || 4.58.13 ||

rāmasya yadidaṃ kāryaṃ

kartavyaṃ prathamam mayā |

jarayā ca hṛtaṃ tējaḥ

prāṇāśca śithilā mama || 4.58.14 ||

taruṇī rūpasampannā

sarvābharaṇabhūṣitā |

hriyamāṇā mayā drṣṭā

rāvaṇēna durātmanā || 4.58.15 ||

krōśantī rāmarāmēti

lakṣmaṇēti ca bhāminī |

*bhūṣaṇānyapavidhyantī
gātrāṇi ca vidhunvatī || 4.58.16 ||*

*sūryaprabhēva śailāgrē
tasyāḥ kauśēyamuttamam |
asitē rākṣasē bhāti
yathā vā taḍidambudē || 4.58.17 ||*

*tāṃ tu sītāmaḥ manyē
rāmasya parikīrtanāt |
śrūyatāṃ mē kathayatō
nilayaṃ tasya rakṣasaḥ || 4.58.18 ||*

*putrō viśravasaḥ sākṣād
bhrātā vaiśravaṇasya ca |
adhyāstē nagarīṃ laṅkāṃ
rāvaṇō nāma rākṣasaḥ || 4.58.19 ||*

*itō dvīpē samudrasya
sampūrṇē śatayōjanē |
tasmin laṅkā purī ramyā
nirmitā viśvakarmaṇā || 4.58.20 ||*

*jāmbūnadamayairdvārai -
ścitraiḥ kāñcanavēdikaiḥ |
prāsādairhēmavarṇaiśca
mahadbhiḥ susamākṛtā || 4.58.21 ||*

*prākārēṅārkaavarṇēna
mahatā ca samanvitā |*

tasyāṃ vasati vaidēhī
dīnā kauśēyavāsini || 4.58.22 ||

rāvaṇāntaḥpurē ruddhā
rākṣasībhiḥ surakṣitā |
janakasyātmajāṃ rājña -
stasyāṃ drakṣyatha maithilīm || 4.58.23 ||

laṅkāyāmatha guptāyāṃ
sāgarēṇa samantataḥ |
samprāpya sāgarasyāntaṃ
sampūrṇaṃ śatayōjanam || 4.58.24 ||

āsādyā dakṣiṇaṃ tīraṃ
tatō drakṣyatha rāvaṇam |
tatraiva tvaritāḥ kṣipraṃ
vikramadhvaṃ plavaṅgamāḥ || 4.58.25 ||

jñānēna khalu paśyāmi
dṛṣṭvā pratyāgamiṣyatha |
ādyāḥ panthāḥ kuḷiṅgānām
yē cānyē dhānyajīvinaḥ || 4.58.26 ||

dvitīyō balibhōjānām
yē ca vṛkṣaphalāśanāḥ |
bhāsāstrīyaṃ gacchanti
krauñcāśca kuraraiḥ saha || 4.58.27 ||

śyēnāścaturthaṃ gacchanti
gṛdhrā gacchanti pañcamam |

balavīryōpapannānāṃ

rūpayauvanaśālinām || 4.58.28 ||

ṣaṣṭhastu panthā haṃsānāṃ

vainatēyagatiḥ parā |

vainatēyācca nō janma

sarvēśāṃ vānararṣabhāḥ || 4.58.29 ||

garhitaṃ tu kṛtaṃ karma

yēna sma piśitāśinaḥ |

pratikāryaṃ ca mē tasya

vairaṃ bhrātrkṛtaṃ bhavēt || 4.58.30 ||

ihasthō'haṃ prapaśyāmi

rāvaṇaṃ jānakīṃ tathā |

asmākamapi sauparṇaṃ

divyaṃ cakṣurbalaṃ tathā || 4.58.31 ||

tasmādāhāravīryeṇa

nisargēṇa ca vānarāḥ |

āyōjanaśatāt sāgrād

vayaṃ paśyāma nityaśaḥ || 4.58.32 ||

asmākaṃ vihitā vṛtti -

rnisargēṇa ca dūrataḥ |

vihitā vṛkṣamūlē tu

vṛttiścaraṇayōdhinām || 4.58.33 ||

upāyō dṛśyatāṃ kaści -

llaṅghanē lavaṇāmbhasaḥ |

abhigamya tu vaidēhīṃ
samṛddhārthā gamiṣyatha || 4.58.34 ||

samudraṃ nētumicchāmi
bhavadbhirvaruṇālayam |
pradāsyāmyudakaṃ bhrātuḥ
svargatasya mahātmanaḥ || 4.58.35 ||

tatō nītvā tu taṃ dēśaṃ
tīrē nadanadīpatēḥ |
nirdagdhapakṣaṃ sampātiṃ
vānarāḥ sumahaujaśaḥ || 4.58.36 ||

taṃ punaḥ prāpayitvā ca
taṃ dēśaṃ patagēśvaram |
babhūvurvānarā hṛṣṭāḥ
pravṛttimupalabhya tē || 4.58.37 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē
kiṣkindhākāṇḍē aṣṭapañcāśaḥ sargaḥ ||